

Stichting Pax Kinderhulp Jaarverslag 2017

Inhoud

1	Algemeen Bestuur	3
2	Van de penningmeester	5
3	De Werkcommissie ABPR (Armenië / Bosnië / Polen / Roemenië)	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Doel en nut van de acties	10
3.3	Actieplaatsen	13
3.4	De reizen	14
3.5	De reiskosten	16
3.6	Toekomstige ontwikkelingen	17
4	De Werkcommissie Berlijn	19
4.1	Algemeen	19
4.2	Doel en nut van de actie	19
4.3	De reizen	23
4.3	Toekomstige ontwikkelingen	23
5	De Werkcommissie Syrische en Iraakse vluchtelingen	24
5.1	Algemeen	24
5.2	Doel en nut van de actie	25
5.3	Tot slot	25
6	Commissie PR en Communicatie	26
7	Commissie Deskundigheidsbevordering	29
8	Commissie Sociale Zorg	30

Financieel Jaarverslag

Balans per 31 december 2017	32
Staat van baten en lasten over 2017	33
Kasstroomoverzicht	34
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	35
Toelichting op de balans per 31 december 2017	37
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	42
Toelichting lastenverdeling 2017	46
Samenstellingsverklaring van de accountant	48

1 Algemeen Bestuur

Het organiseren van vakanties voor kinderen in tehuizen of moeilijke thuissituaties is nog altijd de basis van Pax Kinderhulp. De tendens die we in voorgaande jaren al hebben opgemerkt, heeft zich echter ook in 2017 voortgezet. Het aantal gastouders is opnieuw verminderd. Het vinden van gastouders om kinderen de gelegenheid te geven om een paar weken tot rust te komen blijft een uitdaging, temeer daar er (helaas) nog altijd veel kinderen zijn die de rust en geborgenheid van een gezin goed kunnen gebruiken. Het vinden van gastouders is en blijft daarom een belangrijke opdracht voor het bestuur, naast het vinden van een hoofdsponsor en sponsoren voor het financieren van eenmalige acties.

Hoewel de basis natuurlijk het organiseren van vakanties in Nederland zal zijn, heeft het bestuur vanwege de terugloop van gastgezinnen ook gekeken naar alternatieven om kinderen in moeilijke situaties hulp te bieden. In 2017 hebben de werkgroepen dus wederom vakanties georganiseerd, maar daarnaast was er ook een nieuw initiatief van de werkgroep Bosnië. Het ondersteunen van “Het Nest” in Zenica, een inloophuis voor kinderen uit gezinnen met meervoudige problematiek. Een zeer geslaagd initiatief!!

Anders dan het organiseren van vakanties is ook het brengen van hulpgoederen aan kinderen in Irak. Ook in 2017 hebben deze plaatsgevonden, niet zonder risico's, hetgeen veel respect afdwingt!!

Namens het bestuur wil ik alle gastouders, actieleiders, werkgroepleden en andere betrokkenen danken voor al het goede werk dat ze het afgelopen jaar hebben gedaan, belangeloos, maar in het belang van kinderen die de hulp zo goed kunnen gebruiken.

Verandering kost tijd. Dat geldt ook voor Pax Kinderhulp en haar bestuur. Acties die in 2016 in gang zijn gezet om de benodigde veranderingen te realiseren zijn in 2017 verder opgepakt. De samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) is na eerdere goede ervaringen geïntensiveerd en zal worden voortgezet. Opnieuw hebben studenten van de HAN, dit keer op specifieke thema's, het bestuur voorzien van goed onderbouwde adviezen. De studenten en de hogeschool, ook hen veel dank voor hun goede werk!!

Lid zijn van Pax Kinderhulp is voor velen een manier van leven. Niet alleen voor jezelf en je eigen belangen gaan, maar het goede doen zien als een geïntegreerd onderdeel van je leven. Van een goed leven. In ons geval het bieden van steun aan kinderen in moeilijke situaties, zodat zij en later hun kinderen een beter perspectief voor een goed leven krijgen. Misschien is dat wel het wenkend perspectief dat we moeten uitdragen als Pax Kinderhulp en anderen ertoe kan bewegen zich bij ons aan te sluiten of ons financieel te ondersteunen.

Pax Kinderhulp

De 'Stichting Pax Kinderhulp' is sinds de zestiger jaren van de vorige eeuw actief op het gebied van hulp aan kinderen in Europa. De medewerkers van de stichting doen dit volgens de statutaire doelstelling, namelijk:

De Stichting stelt zich tot doel het welzijn van kinderen die buiten Nederland wonen, te bevorderen.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door:

- 1. Het verzorgen van vakanties voor kinderen uit het buitenland en het organiseren van vakantieactiviteiten voor buitenlandse kinderen;*
- 2. Overleg te voeren met betrokken instanties in het buitenland;*
- 3. Samen te werken met Nederlandse organisaties die een soortgelijk doel nastreven;*
- 4. De organisatie van kapitaal en gekwalificeerde arbeid;*
- 5. Alle andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.*

In 2017 hebben we van een aantal bestuursleden afscheid genomen. Dit betrof Gert Schimmel, Wilco Kras en Jeroen Ligtenberg. Pax Kinderhulp is hen zeer veel dank verschuldigd voor het belangeloze werk dat zij jarenlang gedaan hebben!! Lieke Jansen heeft de plaats van Wilco Kras ingenomen als Secretaris. Ondergetekende is aangetreden als vice-voorzitter.

Eind 2017 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

- Ria Wiersema, voorzitter
- Martin ten Voorde, vice-voorzitter
- Hans Holtus, penningmeester
- Lieke Jansen, secretaris
- Willy ten Dolle, voorzitter Werkcommissie Berlijn
- Willy ten Dolle, voorzitter Werkgroep Syrische/Iraakse Vluchtelingen
- Clementine Steenbeek, Commissie Communicatie
- Thom Spit, Commissie Sociale Zorg

Alle bestuursleden vervullen deze functie volledig als vrijwilliger en doen dit naast een werkend of gepensioneerd bestaan. Voor zover bekend heeft geen van de bestuursleden een nevenfunctie van dien aard of grootte dat dit strijdig kan zijn of worden met de werkzaamheden voor Pax Kinderhulp.

Martin ten Voorde
Vice-voorzitter Algemeen Bestuur

2 Van de penningmeester

2.1 Resultaat

Het boekjaar 2017 is afgesloten met een negatief resultaat van bijna € 2.958.

Als we kijken naar de opbouw van het resultaat in 2017 zien we, ten opzichte van het resultaat in 2016, een verlaging van de baten met € 6.011 en een verlaging van de lasten met € 14.485. De baten hebben nagenoeg het niveau van 2016. De lagere lasten is enerzijds een gevolg van een lichte stijging van de kosten van projecten in eigen beheer; hier staat tegenover dat de overige kostenrubrieken een lagere uitkomst in 2017 hebben dan in 2016.

De ontwikkeling van het resultaat in de laatste 10 jaren laat het volgende beeld zien:

<u>Jaar</u>	<u>Resultaat</u>
2007	-8.800
2008	10.200
2009	37.300
2010	10.200
2011	45.000
2012	46.210
2013	26.720
2014	23.354
2015	-36.226
2016	-11.432
2017	- 2.958

2.2 Jaar 2017

In 2017 hebben 724 kinderen een vakantie aangeboden gekregen. De verdeling naar werkcommissie luidt:

<u>Actie</u>	<u>Aantal kinderen per actie, per werkcommissie</u>			<u>Totaal</u>
	<u>Berlijn</u>	<u>Polen, WR</u>	<u>ABK</u>	
Zomerreis	229			264
Paasreis	213			222
Kerstreis	145			153
Bosnië-reis			36	44
Armenië-reis			20	40
Polen-reis		65		56
Roemenië-reis		16		16
Totaal	587	81	56	724

Kosten per kind 2017

<u>Actie</u>	<u>Berlijn</u>	<u>ABPR</u>	<u>WSIV</u>	<u>Totaal</u>
Kosten projecten in eigen beheer	48.496	87.217	5.205	140.918
Aantal kinderen	587	137	1)	724
Gemiddelde kosten per kind	83	637		187

- 1) Gezien de aard van de actie van de Werkcommissie Syrische en Iraakse Vluchtelingen, zijn deze buiten de berekening van de actiekosten per kind gelaten.

2.3 Begroting 2018

In de begroting 2018 is rekening gehouden met een negatief resultaat van € 18.190. Dit zou ten opzichte van het negatieve resultaat in 2017 een slechter resultaat opleveren van € 15.000.

2.4 Erkenningsregeling CBF

De stichting Pax Kinderhulp is als Goededoelenorganisatie aangesloten bij het Centrale Bureau Fondsenwerving (CBF).

Het CBF stelt organisatorische en financiële spelregels op waaraan een Goededoelenorganisatie moet voldoen.

Een toelichting op de financiële spelregels:

Beleid verkrijgen financiële middelen:

Pax Kinderhulp probeert haar acties te financieren door het verkrijgen van financiële middelen uit Acties, Donaties, Giften en Fondsenwerving. Eén van de speerpunten in dit kader is het werven van een hoofdsponsor voor Pax Kinderhulp, waarbij deze sponsor zou kunnen bijdragen in de dekking van de landelijke ondersteuningskosten.

Via de landelijke publicaties van Pax Kinderhulp wordt tevens getracht het bestand aan donateurs te vergroten. Daarbij wordt uitdrukkelijk vermeld dat de gegevens van de donateurs niet aan derden ter beschikking worden gesteld.

Het CBF heeft als norm vastgesteld dat de kosten voor het verwerven van inkomsten max. 25% mag zijn van deze inkomsten.

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, voldoet Pax Kinderhulp aan deze doelstelling.

	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018
Kosten werving baten	14.178	12.825	17.450	10.225	25.435
Totaal baten	263.879	234.480	215.699	209.688	214.450
Percentage kosten / baten	5,3	5,5	8,1	4,9	11,9

Activiteiten / organisatie

Onderdeel van het jaarverslag is een voorstel hoe het financiële resultaat verdeeld gaat worden naar de Reserves. Dit voorstel wordt ter accordering voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

In het verleden is bepaald dat Pax Kinderhulp een continuïteitsreserve hanteert van € 45.000. Deze reserve is bedoeld om ook in de toekomst aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Het Algemeen Bestuur maakt jaarlijks kosten ter ondersteuning van de activiteiten van onze stichting. Deze kosten werden in het verleden gedekt door de bijdrage van onze hoofdsponsor. Na het vertrek van deze hoofdsponsor is besloten dat het positieve saldo van de werkcommissie Berlijn wordt aangewend ter (gedeeltelijke) dekking van de kosten van het Algemeen Bestuur.

De Reserves zijn geormerkt en kunnen derhalve aangesproken worden indien (een deel van) de middelen ontbreken voor een te starten of het opzetten van een nieuwe activiteit. Voor het onttrekken van middelen uit de Reserves is akkoord nodig van het Algemeen Bestuur, waarbij aangegeven moet worden hoe de besteding bijdraagt aan de hoofddoelstelling van Pax Kinderhulp.

Pax Kinderhulp streeft ernaar om de ontvangen baten maximaal aan te wenden voor haar doelstellingen.

	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018
Ontvangen baten	263.879	234.480	215.699	209.688	214.450
Projecten in eigen beheer	198.587	228.063	175.129	173.876	181.920
Perc. baten/kosten acties	75,3	97,3	81,2	82,9	84,8

Het CBF stelt geen eisen aan de omvang van de uitgaven voor Beheer en Administratie, maar laat de instellingen vrij een norm te bepalen. Stichting Pax Kinderhulp heeft zich tot doel gesteld om maximaal 10% van de totale lasten te besteden aan Beheer en Administratie. Deze doelstelling wordt helaas niet gehaald.

	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018
Beheer en Administratie	27.760	29.818	34.552	28.545	25.285
Totale lasten	240.525	270.706	227.130	212.646	232.640
Percentage	11,5	11,0	15,2	13,4	10,9

Governance

Pax Kinderhulp maakt gebruik van veel vrijwilligers. De kosten die deze vrijwilligers maken ten behoeve van Pax Kinderhulp worden (deels) vergoed.

Zoals al aangegeven in hoofdstuk 1 ontvangt geen vrijwillige en/of bestuurder een salaris. Enkel de gemaakte onkosten kunnen overeenkomstig de vastgestelde normen, gedeclareerd worden.

3 Werkcommissie ABPR (zijnde Armenië, Bosnië, Polen, en Roemenië)

3.1 Algemeen.

Na in 2016 een aantal maanden proefgedraaid te hebben, is op 1 januari 2017 de werkcommissie ABPRW officieel van start gegaan.

Deze werkcommissie is ontstaan uit de samenvoeging van de werkcommissies ABK (Armenië, Bosnië en Kroatië) en PWR (Polen, Wit-Rusland).

Al enige tijd werd geconstateerd dat de bemensing van de besturen van de werkcommissies problemen opleverde. Om persoonlijke redenen (waaronder helaas ook gezondheidsproblemen) moesten verschillende bestuursleden afhaken.

Bovendien vonden er wat verschuivingen in de landen plaats: in Kroatië en Wit-Rusland waren geen acties meer, in Roemenië werden acties opgestart. Gelet op al deze zaken zijn reeds in 2015 gesprekken begonnen over mogelijkheden voor de toekomst met efficiëntie als een van de grote doelen. Deze gesprekken hebben in 2016 geleid tot het voorstel aan het Algemeen Bestuur om per 1 januari 2017 te starten met de nieuwe werkcommissie ABPR. En het AB heeft dit voorstel bekrachtigd. De verschillende actieplaatsen hebben unaniem ingestemd met het fusievoorstel.

Deze werkcommissie wordt aangestuurd door een bestuur, dat zich laat bijstaan door aandachtspersonen voor de verschillende landen. Per 1 januari was de samenstelling als volgt:

Voorzitter:	Gert Schimmel;
Tweede voorzitter:	vacant;
Secretaris:	Kees Rotte, i.s.m. Gradi van der Craats;
Penningmeester:	John Coopmans, i.s.m. Adrie Winters;
Sociale Zorg:	Thom Spit;
Coördinator Reizen:	Adrie Winters.

De aandachtspersonen voor de verschillende landen zijn:

Armenië:	Till Gros;
Bosnië:	Alfons Hurenkamp;
Polen:	Maja ten Have;
Roemenië:	Thom Spit (a.i.).

De commissie is in 2017 enthousiast van start gegaan en de toekomst ziet er hoopvol uit.

3.2 Doel en nut van de acties

3.2.1 Armenië

De situatie in Armenië is ten opzichte van 2016 helaas niet veranderd, integendeel. Onze motivatie voor de Actie Armeense kinderen wordt alleen maar sterker. Ook voor 2017 golden onverminderd dezelfde of nog sterkere beweegredenen om kinderen uit Armenië een paar onbezorgde weken te bieden als in de voorgaande jaren.

De omstandigheden van vele behoeftige families in Armenië blijven onverminderd treurig. Sommigen lijden nog altijd onder de gevolgen van de aardbeving van 30 jaar geleden, maar ook zijn velen als gevolg van de oorlog in Azerbeidzjan als vluchteling in Armenië terecht gekomen en ze zijn en blijven vaak totaal rechteloos.

De toestroom van zo'n 100.000 vluchtelingen met Armeense 'roots' uit Syrië heeft het er nog moeilijker op gemaakt. Zij die geld hebben trekken in de schaarse huizen die voor woekerprijzen worden verhuurd.

De gesloten grenzen met Turkije en Iran geven de mensen een opgesloten gevoel. Onderhandelingen hierover hebben tot niets geleid. Ook wordt de wapenstilstand met Azerbeidzjan weer bijna dagelijks geschonden en vallen er slachtoffers. Ook in 2017 zijn weer vele jonge mannen gesneuveld.

De economische situatie in Armenië is dramatisch te noemen. Het officiële armoedecijfer over 2017 was 60% van de bevolking. In werkelijkheid ligt dit cijfer beduidend hoger; voor 2018 zal een stijging te verwachten zijn; ook hier zijn de vluchtelingen de dupe.

Daarnaast zijn heel veel mensen werkloos en hebben ze heel weinig geld. Ze kunnen zich daardoor geen goede voeding veroorloven en ze hebben nauwelijks toegang tot gezondheidszorg. De toekomst is uitzichtloos. Hierdoor raken vele ouders getraumatiseerd en apathisch. Het dagelijks gevecht om het bestaan heeft ook zijn weerslag op de kinderen. Het zelfmoordcijfer is hoog en ook sterven jonge ouders aan ziekten die met goede gezondheidszorg te genezen zouden zijn geweest.

Vaak vertrekken de mannen naar Rusland om te proberen een boterham te verdienen om hun gezinnen te onderhouden. Echter, veel mannen stichten daar een nieuw gezin en in Armenië horen ze nooit meer iets van hen. Veel van 'onze' kinderen zijn uit zulke families afkomstig.

Nog steeds zijn er gezinnen die in gammele, lekke treinwagons, doorgeroeste containers, of natte schuren moeten zien te overleven. Mondjesmaat wordt er gebouwd voor die mensen die bij de aardbeving hun huis zijn kwijtgeraakt.

Ook in 2017 hebben we samengewerkt met de Armeense NGO 'Little Bridge' en het Ministerie van Sociale Zaken. Deze samenwerking bevalt nog steeds uitstekend, maar eind 2015 is een begin gemaakt om de administratieve zaken in de regio te laten regelen. In 2016 was hiervan

sprake. De afhandeling van de papieren en de visa-aanvraag vergen veel van de betreffende begeleider, die dit ook in haar vrije tijd moet doen.

Het Ministerie van Onderwijs wordt steeds kritischer over het schoolverzuim. Ook voor de januari/februari-reis was 100 uur toegestaan. Dit betekent dat we al heel in het begin van januari naar Armenië moeten vertrekken. Dit is in Armenië een probleem omdat dan grotendeels alles tot 12 januari (orthodox Nieuwjaar) gesloten is. In 2017 is er dan ook geen actie in januari geweest. Voor 2018 betekent dat dat we, indien de werkgroep Apeldoorn doorgaat, zullen moeten uitwijken naar een andere periode.

Het mag duidelijk zijn dat onze inspanningen onverminderd bitterhard nodig zijn en dat zal, naar het zich laat aanzien, voorlopig wel zo blijven.

3.2.2 Bosnië

De problematiek in Bosnië is ongewijzigd ten aanzien van vorige jaren. In december 2016 en januari 2017 heeft werkgroep Utrecht 36 kinderen kunnen uitnodigen (8 kinderen minder dan vorig jaar).

We blijven daarmee zo goed als stabiel: 2012: 120, 2013: 82; 2014: 66, 2015: 34, 2016:44 .

Het gaat hierbij om kinderen afkomstig uit gezinnen met meervoudige problematiek. Voor deze kinderen hebben we een vakantie in Nederland kunnen verzorgen, waar zij jaren profijt van kunnen hebben. Met deze vakantie hopen we ze te inspireren voor de toekomst. De veelal negatieve kijk op de toekomst kan hierdoor een rooskleuriger karakter krijgen. We starten bij de kinderen om een solide basis te creëren voor een land dat in de toekomst tot Europa wenst toe te treden. Naast de oorlogstrauma's gaan vele gezinnen in Bosnië tevens gebukt onder armoede en werkloosheid (40% van de gezinnen leven onder of net op de armoedegrens).

Tijdens de kerstactie 2016-2017 is voor het eerst gewerkt met een NGO voor de selectie van de kinderen. Hierdoor hebben we minder van doen gehad met invloed vanuit de plaatselijke politiek. Tevens heeft het een zeer positief effect gehad op de efficiency van de voorbereidingen van de vakantie.

Werkgroep Amersfoort heeft in 2017 een eerste stap gezet richting een nieuw project. In eerste instantie zijn individuele kinderen van hulp voorzien. Zo zijn er schoolspullen aangeschaft en zijn voor een aantal kinderen de sportkosten betaald. Ook zijn de buskosten voor de reis naar school betaald. In alle gevallen heeft het de kinderen een stap verder gebracht en hun wereld vergroot. Er zijn kinderen geholpen die in de voorgaande jaren op vakantie zijn geweest naar Nederland.

In 2017 is tevens gestart met de financiële ondersteuning van het Nest in Zenica. Dit is tevens de NGO die voor de kerstreis de voorbereidingen heeft verricht. Een nauwe samenwerking is ontstaan tussen het Nest en Pax Kinderhulp. Het Nest is een inloophuis voor kinderen uit gezinnen met meervoudige problematiek. Ze vinden hier de zaken die ze thuis moeten

ontberen. Uit vrije wil kunnen ze in en uit lopen om huiswerk te maken, te spelen, te lachen, te praten en vooral kind te zijn. Het Nest is opgezet vanuit stichting Kinderpostzegels maar de helaas waren de fondsen op. Vanuit het bestuur heeft Werkgroep Amersfoort de mogelijkheid gekregen om het Nest te helpen. Sinds 1 april 2017 worden de kosten van het Nest betaald door Pax Kinderhulp Amersfoort.

Naast financiële hulp richting het Nest begeleidt werkgroep Amersfoort de medewerkers van het Nest en stimuleert ze om alternatieve fondsen te werven. Dit heeft geresulteerd in het feit dat de gemeente Zenica voor het eerst sinds het bestaan van het Nest een bijdrage levert. Zij betalen de huisvesting. Ook dit is gerealiseerd in 2017.

In 2018 hopen we de samenwerking met het Nest voort te zetten en te komen tot een aanvullend project. Het voornemen is om een zomerkamp te organiseren met kinderen van verschillende etnisch komaf rondom te thema's samenwerking en tolerantie.

Ten aanzien van de reizen van Utrecht: In december 2017-Januari 2018 zullen kinderen worden uitgenodigd uit de twee plaatsen van de voorgaande jaren. De begeleiding is al bekend met de selectieprocedure. De helft van de kinderen zal uit Doboj komen en de andere helft uit Zenica. Uiteraard hopen we dat de werkgroep Utrecht haar werk goed kan voortzetten en dat we in 2018-2019. wederom een actie kunnen organiseren.

3.2.3 Polen

De sociaaleconomische vooruitgang in Polen zet door! Maar dat neemt niet weg dat Pax Kinderhulp nog steeds de noodzaak inziet van haar activiteiten voor de kinderen uit de kindertehuizen en gezinnen. De toetreding tot de Europese Unie heeft voor de kinderplichtverlening consequenties gehad. De kindertehuizen zijn ingrijpend aan de EU-normen aangepast en de begeleidingstrajecten voor tehuis kinderen zijn praktisch overal naar westers model ingericht. Zo zien we bijvoorbeeld steeds meer gezinsvervangende tehuizen. Ook worden kinderen vaker geadopteerd of in een pleeggezin ondergebracht. Voor ons als kinderplichtorganisatie betekent dit o.a. dat het aantal kinderen uit kindertehuizen dat voor een vakantie in Nederland in aanmerking komt steeds geringer wordt. Er vindt echter wel een verschuiving plaats naar genoemde gezinsvervangende tehuizen.

De sociaal maatschappelijke situatie in de regio Katowice is de laatste jaren sterk verbeterd, maar dat neemt niet weg dat nog altijd een groot aantal gezinnen (en dus kinderen!) in armoede leeft. Het betreft hier vooral gezinnen uit de lagere sociale klasse bij wie onvoldoende vertrouwen en bewustzijn leeft dat investering in jezelf en jouw kinderen betere toekomstmogelijkheden en ontplooiingskansen biedt. Zij merken dan ook weinig van de economische vooruitgang.

Door de door ons georganiseerde vakanties geven we de kinderen uit-zwak sociale en/of kansarme gezinnen en tehuis kinderen gezonde (en regelmatige) voeding, ontspanning, liefdevolle aandacht en een kijkje in een andere wijze van leven. Het biedt de kinderen de

mogelijkheid om tijdens de vakantieweken in Nederland op een ontspannen wijze kind te zijn, zonder dat ze belast worden met de spanningen en/of problemen uit hun omgeving. Wij hebben ervaren dat deze benadering de kinderen motiveert en hen positief houdt op weg naar volwassenheid.

De bereidheid van gezinnen in Nederland om Poolse kinderen in hun huis op te nemen neemt langzaam af. Er is dan ook een tendens gaande waardoor het voor de organisatie c.q. de plaatselijke werkgroepen moeilijk is om vakantiegezinnen te werven.

3.2.4. Roemenië

Vóór de val van het communisme (1989) waren de leefomstandigheden in Roemenië weinig rooskleurig. De situatie is sindsdien wel verbeterd, maar de armoede is nog steeds groot! Het minimumloon behoort tot de laagste van Europa. Veel volwassenen vertrekken dan ook voor werk naar het buitenland, hun kinderen achterlatend bij familie of burens of op straat. Zij zijn zoals zo vaak "Het kind van de rekening"!

Met het kindertehuis Caritas Centru Social St. Stefan Saniob kreeg Pax Kinderhulp het eerst contact waar het ging om het organiseren van een vakantie voor kinderen uit Roemenië. De kinderen die in dit kindertehuis verblijven zijn vaak om verschillende redenen in de steek gelaten door hun ouders: drank- of drugsgebruik, voor misbruik aangeboden en verkocht, slechte huisvesting, op straat gevonden of ondergebracht in het Caritas kindertehuis Saniob, omdat de ouders om uiteenlopende redenen niet in staat zijn om hun kinderen te verzorgen. Ook in het dorp zelf en de directe omgeving leven kinderen in grote armoede. Al deze kinderen hebben het nodig om een paar weken uit hun dagelijkse omgeving weg te zijn om even gewoon kind te kunnen zijn. Die kans krijgen ze tijdens een verblijf in een warm Nederlands gastgezin.

In augustus 2016 zijn er al eerste contacten gelegd met de Stichting St. Franciscus van Deva (± 80 kindertehuizen), opgericht door vader Csaba Bőjte. In februari 2017 hebben deze contacten erin geresulteerd dat er in de zomer van 2017 12 kinderen naar Swifterbant komen uit kindertehuizen in Sacuieni en Medias.

3.3 Actieplaatsen

3.3.1 Armenië

In 2017 heeft 1 actieplaats kinderen uit Armenië uitgenodigd:

- Eemnes: 20 kinderen

3.3.2 Bosnië

De kinderen uit Bosnië gingen naar:

- Utrecht/Nieuwegein: 36 kinderen

3.3.3 Polen

In 2017 gingen er Poolse kinderen naar de volgen de plaatsen:

- Noordoostpolder-Urk 25 kinderen
- Borculo 22 suikerpatiëntjes

3.3.4 Roemenië

- Swifterbant 12 kinderen

3.4 De reizen

3.4.1 Armenië

Kinderen uit Sisian naar Eemnes

20 kinderen uit Sisian (zuidoosten van Armenië) hebben in 2017 een vakantie in Eemnes genoten. Ook in Sisian zijn de levensomstandigheden schrijnend, maar wel is de behuizing iets beter dan in het gebied waar de aardbeving is geweest. Selectie van de kinderen vond plaats

via de Armenian Missionary Association of America. Kinderen kwamen uit hun bestand, maar ook hebben ze bij de gemeente geïnformeerd naar kinderen die in aanmerking kwamen. Een groep van 30 kinderen werd geselecteerd; en konden kinderen niet komen, omdat de vader niet in beeld was.

Half mei zijn twee werkgroepleden naar Armenië geweest en hebben nagenoeg alle kinderen bezocht. Hierdoor kon op de gastouderavond veel informatie gegeven worden. Het verhaal vertellen als je het zelf hebt gezien geeft meer betrokkenheid, empathie en overtuigingskracht.

Geen actie in Apeldoorn in 2017

Apeldoorn heeft in 2017 geen actie gehad. Dit hing ook samen met het vinden van voldoende gastouders en de bijbehorende financiën. We richten ons dus op een nieuwe actie in 2018.

Aan het begin van dit jaar hebben we ook contact gelegd met de Masser in Apeldoorn, waar leerlingen van voortgezet onderwijs 30 uur stage moeten lopen. Onze vraag aan hen was of ze ons konden en wilden helpen met de verkoop van oliebollen en met de Sinterklaasactie. Beide acties zijn een succes geworden.

We hebben dit jaar kunnen terugvallen op een tweetal grote sponsors; Dus financieel gezien kunnen we in 2018 weer een groep kinderen uit Armenië uitnodigen.

Als werkgroep zijn we in 2017 maandelijks bij elkaar geweest om zaken voor te bespreken.

Geen actie in Alkmaar in 2017

Onderbezetting van de werkgroep heeft er helaas toe geleid dat men geen kinderen uit Armenië kon uitnodigen.

3.4.2 Bosnië

Kerstactie Utrecht-Nieuwegein/ Amersfoort (36 kinderen uit Zenica)

Tijdens de oriëntatiereis in 2016 hebben we Zenica bezocht en daar kennis gemaakt met het Nest. Duidelijk is geworden dat in deze stad (de meest vervuilde stad van Europa qua luchtvervuiling) veel gezinnen in zorgwekkende situaties leven. Kinderen uit de stad en de omliggende dorpen en (voormalig) vluchtelingenkampen zijn geselecteerd om een vakantie door te brengen bij een gastgezin in Utrecht en omstreken. De actie is voorspoedig verlopen. Het is de eerste vakantie die volledig door Alfons Hurenkamp is voorbereid. Uiteraard hebben zich daardoor kleine misverstanden voorgedaan. Uiteindelijk zijn de lijnen kort gehouden en kunnen we spreken van een zeer geslaagde vakantie. Tijdens de vakantie zijn spullen ingezameld voor het Nest die met de bus mee naar Bosnië zijn gereisd. Dit behoort nog een keer tot de mogelijkheden echter niet in de hoeveelheid die dit jaar is vervoerd. Het heeft namelijk gezorgd voor enig oponthoud bij de grens. Doordat de lijnen kort waren, was de begeleiding al vroeg bekend. Alle kinderen zijn thuis bezocht door de begeleiding vanuit Bosnië. Kinderen, werkgroepleden en gastouders waren allemaal erg tevreden.

3.4.3 Polen

In 2017 heeft de werkgroep **Duiven-Westervoort e.o.** geen actie georganiseerd. Vanwege het vertrek van twee werkgroepleden was het niet mogelijk om een actie voor de Poolse kinderen in de zomerperiode te organiseren. Het zou een te grote belasting vormen voor de overgebleven werkgroepleden. Als doel is toen gesteld om in 2017 nieuwe werkgroepleden aan te trekken zodat de werkgroep weer compleet zou zijn voor een actie in 2018. De werkgroep is daarin met de aanvulling van drie nieuwe werkgroepleden geslaagd. Met de voorbereidingen voor de actie 2018 kon in december 2017 gestart worden.

In de actieplaats **Noordoostpolder-Urk** verbleven in 2017 25 Poolse kinderen in de periode van 21 juli t/m 5 augustus. Het was de grootste groep sinds 2002. Desondanks waren er bijna

geen problemen en was de verdraagzaamheid en samenhang groot. Er waren vele activiteiten en de kinderen hebben genoten. De selectie van de kinderen in Polen blijft een punt van aandacht! Voor sommige kinderen is het goed dat ze even weg zijn uit hun soms benarde woon- en leefomgeving. De selectanten vergeten echter weleens te kijken of het kind wel kan functioneren in een gezin en/of het zo'n vakantie wel echt nodig heeft! Dit moet echt beter, want deze signalen

worden doorverteld in de Polder en op Urk en ze zullen het vinden van gastouders de komende jaren bemoeilijken!

Ook in 2017 zijn er weer 22 Poolse suikerpatiëntjes, komende uit kansarme gezinnen in het zuiden van Polen te weten Katowice en omgeving, uitgenodigd voor een vakantie van 3 weken

in **Borculo**. Begeleid door een team van 7 Poolse begeleiders, bestaande uit een dokter en verpleegkundigen.

De kinderen hebben gedurende de periode 1 tot en met 21 juli 2017 genoten van hun verblijf in Nederland. Onder andere werd Dolfinarium bezocht en een bezoek gebracht aan het attractiepark in Hellendoorn. De suikerpatiëntjes konden weer even echt kind zijn. Ook de werkgroep Borculo kan terug zien op een geslaagde vakantie. Aangezien er tussentijds een wisseling van de begeleidend team moest plaatsvinden, is in overleg met het ziekenhuis in Ligota en PZKS besloten om in 2018 de vakantie in te korten met 1 week. Het blijkt voor PZKS en ook het ziekenhuis in Ligota steeds moeilijker om een adequaat team van begeleiders samen te stellen. Twee werkgroepleden hebben aangekondigd volgend jaar (2018) als hun laatste jaar te beschouwen te weten Henk Looman en Annie Onstenk. Beiden hebben zich gedurende respectievelijk meer dan 16 en 27 jaar geheel belangeloos ingezet voor dit bijzondere werk.

3.4.3.1 Heruitnodigingen

In de zomer van 2017 zijn 8 kinderen in Nederland geweest en in de kerstperiode waren er 10 kinderen. Dit zijn kinderen die zijn uitgenodigd door een gezin waar ze al eerder waren tijdens een 'reguliere' actie van Pax Kinderhulp. We spreken in dit geval van heruitnodigingen

3.4.4 Roemenië

Van 1 tot en met 15 juli 2017 kwamen er 12 kinderen en 2 begeleiders uit Roemenië naar **Swifterbant**. Zij kwamen uit kindertehuizen in Sacuieni en Medias.

De kinderen kwamen met het vliegtuig en werden ondergebracht in 6 gastgezinnen, waarvan 5 in Swifterbant en 1 in Dronten.

De actie is prima verlopen.

3.4.4.1 Heruitnodigingen

In de zomer van 2017 zijn 4 kinderen in Nederland geweest. Deze kinderen werden uitgenodigd door een gezin waar zal eerder te gast waren geweest tijdens een 'reguliere' actie van Pax Kinderhulp.

3.5 Reiskosten

3.5.1 Armenië

De vlieggkosten van en naar Armenië schommelen vaak. Door de goede ervaringen met Ukrainian International Airlines hebben we ook in 2017 met deze maatschappij gevlogen. We dienen waakzaam te zijn en de tarieven in de gaten te houden, want zeker in de zomer rijzen de ticketprijzen de pan uit.

3.5.2 Bosnië

Sinds 2013 zijn we overgestapt naar een andere Bosnische busmaatschappij. Omdat deze firma ook reguliere busreizen tussen Nederland en Bosnië verzorgt, kunnen zij de kinderen voor een zeer lage prijs vervoeren. Omdat het Bosnische kinderen betreft, worden wij ook nog

door hen gesponsord. Wat betreft veiligheid en service zijn onze ervaringen positief. Alles doorrekenend komen we op een besparing van ruim 50 % in vergelijking met eerdere jaren. Het verdient wel aanbeveling om na 5 jaar weer eens te gaan vergelijken met andere aanbieders. Dit zal eind 2018 plaatsvinden.

De voorbereiding en de uitvoering van de reizen vallen sinds dit jaar onder de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur. De begeleiding van de reizen wordt uitgevoerd door Alfons Hurenkamp. Hij vervult eigenlijk de rol van projectcoördinator Bosnië & Herzegovina.

3.5.3 Polen

Al enkele jaren reizen de kinderen vanuit Polen naar Nederland en weer terug met de Poolse busmaatschappij Wegatours. De ervaringen met deze maatschappij zijn erg goed en de kosten zijn lager dan die van andere maatschappijen die door Pax Kinderhulp benaderd zijn.

3.5.3 Roemenië

De kinderen uit de kindertehuizen in Roemenië vliegen vanaf Debrecen (Hongarije) naar Eindhoven met WizzAir. Een ideale reisvorm, aangezien de reistijd korter is dan die met de bus. Ook zijn de kosten aanzienlijk lager, mede omdat we in de gelegenheid zijn tijdig te boeken.

3.6 Toekomstige ontwikkelingen

3.6.1 Armenië

De ontwikkelingen binnen de organisatie Pax Kinderhulp - noodzakelijk om Pax weer 'bij de tijd' te brengen – laten mensen niet onberoerd. Van veranderingen kunnen mensen wat onzeker worden en de weg wat kwijtraken, terwijl ook de gewone dingen van alle dag – acties, fondsenwerving, etc. – gewoon door moeten gaan; dat maakt het soms spannend.

Binnen de tak Armenië staat degene, die vanaf het eerste uur binnen de actie Armenië betrokken is geweest, nu op het punt om eind dit jaar, begin 2018 terug te treden en van haar 'otium cum dignitate' te gaan genieten. We zijn haar veel dank verschuldigd. Maar mét haar terugtreden verdwijnt er ook een schat aan kennis en ervaring, die anderen zich nu weer eigen moeten maken.

We hopen van harte, dat deze wisseling van de wacht de continuïteit binnen de actie Armenië niet in de weg gaat staan; het jaar 2018 zal het ons leren!

Apeldoorn hoopt in 2018 weer kinderen te kunnen uitnodigen. Financieel heeft het haar zaakjes voor elkaar. Nu nog hopen dat er zich voldoende vakantiegezinnen aanmelden!

Alkmaar maakt zoals reeds gemeld voorlopig pas op de plaats. Mochten er op korte termijn nieuwe medewerkers gevonden worden, dan wordt de situatie herbezien.

Eemnes is om het jaar in actie, dus in 2018 zullen er geen kinderen in Eemnes te gast zijn.

3.6.2 Bosnië

Om de kinderen uit Bosnië een vakantie in Nederland te laten doorbrengen, zal de actieplaats Utrecht-Nieuwegein weer van de partij zijn. Werkgroep Amersfoort blijft actief in het werven van fondsen voor het Nest en de begeleiding van het Nest. Daarnaast zullen zij een actieve rol vervullen bij de organisatie van het zomerkamp. Er wordt daartoe eveneens aansluiting gezocht bij de stichting 'Wij helpen daar'. Het voornemen is dat zij vrijwilligers leveren voor tijdens het kamp.

3.6.3 Polen

We realiseren ons dat het niet gemakkelijk zal zijn om meer actieplaatsen op te zetten en dus meer kinderen uit te nodigen. We streven er dan ook naar om in 2018 weer kinderen uit te nodigen in de 3 actieplaatsen Noordoostpolder-Urk, Westervoort/Duiven en Borculo. Ook het project in Zawoja wordt een moeilijk verhaal, aangezien de kosten voor zo'n project groot zijn en het vinden van sponsors hiervoor erg moeilijk is.

3.6.4 Roemenië

Nadat eerder de werkgroep 's-Hertogenbosch te kennen had gegeven niet meer verder te gaan met haar activiteiten voor Roemeense kinderen, heeft eind 2017 ook de werkgroep Swifterbant te kennen gegeven wegens gebrek aan menskracht voor de werkgroep te stoppen met haar actie. Jammer, maar het is niet anders! We gaan binnen de werkcommissie de mogelijkheid verkennen om een vakantieproject in een groepsaccommodatie in Roemenië te organiseren. In een eerder gesprek met onze contactpersonen is hier al eens over gesproken en daarop werd toen enthousiast gereageerd. Of en wanneer dat gaat gebeuren is natuurlijk afhankelijk van een aantal factoren, zoals het vinden van een goede accommodatie, bekwame begeleiding en voldoende financiële middelen om e.e.a. te kunnen realiseren.

4 De Werkcommissie Berlijn

4.1 Algemeen

Het gaat goed met Duitsland, het machtigste land van Europa, en het gaat goed met zijn hoofdstad Berlijn, in elk geval economisch gezien. Wel waarschuwt de Berlijnse Algemene Rekenkamer ervoor dat de financiële situatie nog steeds zeer gespannen is en dat de overheid dus moet bezuinigen en schulden afbetalen. En wat ook zorgen baart, is de steeds groter wordende kloof tussen arm en rijk. Er komt meer geld binnen, maar de armen profiteren hier nauwelijks van. De armoede neemt al sinds 2006 steeds maar toe, met uitzondering van 2014. Alleenstaande ouders en kinderrijke gezinnen behoren tot de risicogroepen. Dit betekent voor de kinderen niet direct honger – al krijgen veel kinderen niet eens een boterhammetje mee naar school – , maar vooral slechte opleidingsmogelijkheden, gebrekkige gezondheid, schaamtegevoel en gebrek aan zelfvertrouwen, waardoor ze geïsoleerd raken van de maatschappij en zich niet kunnen ontwikkelen.

Uiteraard zijn er in Duitsland en zeker ook in Berlijn allerlei initiatieven en projecten om deze negatieve trend te keren. Maar het probleem is complex en er zijn veel belangen. Toch wordt er wel vooruitgang geboekt. “Voor kinderen uit achterstandsmilieus in Duitsland is het erg lastig zich eruit los te maken. Die situatie lijkt te verbeteren.” Schrijft ‘Trouw’ op 1 februari 2018 op basis van een rapport van de Oeso:

Er is nog heel veel werk te doen en ook de vakantieprojecten van Pax Kinderhulp kunnen daaraan bijdragen, al is het maar voor een bescheiden aantal kinderen. Juist de structuur en aandacht in een vakantiegezin, maar ook de toch wel andere cultuur en de andere taal, geven deze kinderen de mogelijkheid om te ervaren dat er méér is dan op de bank hangen en een vette hap eten achter de computer en om verder te (leren) kijken dan hun wereldje klein is. Sommigen lukt het zo om zich aan hun achterstandsmilieu te ontworstelen, anderen blijven erin hangen, maar ook voor hen geldt: even onbezorgd kind kunnen zijn geeft je een steun(tje) in de rug voor de toekomst.

https://www.berlin.de/rechnungshof/_assets/jahresbericht-2017.pdf

http://www.dksb.de/images/web/web_dksb_gb_2016.pdf

<https://www.dkhw.de/unsere-arbeit/schwerpunkte/kinderarmut-in-deutschland/armutsbericht-2017/>

4.1.1 Doel en nut van de actie

Uit het bovenstaande moge blijken dat doel en nut van de actie Berlijn hetzelfde zijn gebleven: kinderen uit Berlijn met een sociaal zwakke achtergrond die geen stabiel gezinsleven hebben, in Nederland op adem laten komen en zo mogelijk, doordat ze herhaaldelijk in hetzelfde gezin terugkomen, voor hen een “vangnet” creëren, een solide basis waarop ze kunnen terugvallen. De fysieke afstand tot thuis is hierbij van belang; ze zijn echt even in een andere wereld, maar de cultuurverschillen zijn ook weer niet onoverbrugbaar groot. Al zal het lang niet altijd lukken

om die solide basis te scheppen, een ontspannen vakantie behoort meestal wel tot de mogelijkheden en ook die kan een leven lang een positieve invloed blijven uitoefenen.

Ook kinderen uit kindertehuizen, woongroepen of pleeggezinnen behoren tot onze doelgroep. Voordat ze daar terecht zijn gekomen hebben ze meestal al een hele geschiedenis van problemen en soms verwaarlozing en geweld achter de rug. Op vakantie in Nederland kunnen ze even vrij zijn, de warmte en aandacht van een heel gewoon gezinsleven ervaren. Want de kinderen krijgen bij hun gastgezin naast goed eten, vakantieactiviteiten, hygiëne, veiligheid en structuur bovenal liefde en geborgenheid geboden. Positieve stimulansen die – wie weet – hun zicht op de toekomst en hun rol daarin positief kunnen beïnvloeden. Het zit vaak in kleine dingen: samen aan tafel eten en niet maar wat uit de koelkast trekken als het jou zo uitkomt. Samen een spelletje doen of een fietstocht maken of naar het zwembad in plaats van voor de tv hangen. Op een redelijke tijd naar bed – maar wel met een verhaaltje, een aai over de bol en een nachtzoen.

Niet altijd kan het kind z'n draai in het gezin vinden. Soms komen er levensgrote problemen tevoorschijn waar het gastgezin niet tegen opgewassen is. De schade die ze in hun jonge leventje hebben opgelopen is al te groot. En ondanks alle goede zorgen in Nederland lukt het de kinderen vaak niet om thuis in Berlijn, in hun negatieve omgeving, de positieve lijn vast te houden. Maar ook kleine dingen kunnen waardevol zijn: net dat beetje meer structuur aan je leven kunnen geven dat je in Nederland geleerd hebt, samen aan tafel eten bijvoorbeeld, op tijd komen voor een afspraak. Je leven lang vrienden blijven met je “vakantiebroer” of “vakantiezus” - en er dan samen via Facebook of Skype over kibbelen of jullie 50-jarig vriendschapsjubileum nou dit jaar of volgend jaar is.....

4.1.2. Samenstelling werkommissie

De samenstelling van de werkommissie is in 2017 niet gewijzigd:

Voorzitter:	Willy ten Dolle
Secretaris:	Sjoukje van Zuylen
Penningmeester:	Hans Holtus
Kinderadministratie:	Miranda Pennings

Reisleider: Wil Klerks
 Sociale zorg: Ans Mulder
 PR en Communicatie: Margret Ridha

4.1.3. Overige algemene onderwerpen

4.1.3.1. Vergaderingen

De werkcommissie heeft in 2017 zeven keer vergaderd, zes keer in de Vredebergkerk in Oosterbeek en een keer bij Wil Klerks thuis. Er zijn weer vier actieleidersvergaderingen geweest, alle in de "Eshof" in Hoevelaken.

4.1.3.2. Werkbezoek

Voorafgaand aan de paasreis in april is de werkcommissie in Berlijn op werkbezoek geweest. Helaas kon Wil Klerks vanwege ziekte niet mee en kon Miranda Pennings vanwege haar werk pas een dag later komen. Voor overnachting kon gebruik gemaakt worden van een appartement van kindertehuis Elisabethstift. Hier was ook voldoende ruimte om als werkcommissie, nu eens zonder tijdsdruk, te vergaderen. Een bijeenkomst met de IBKJ was verder een belangrijk onderdeel van het werkbezoek. We konden kennismaken met de opvolgster van Manfred Scheiba, Nadine Uhlig. Belangrijke gesprekspunten o.a.: de data van de zomerreis 2018, flexibele vakantieduur, deelname van kinderen uit Brandenburg, gebruik nieuwe media, scheefgroei verhouding aantallen tehuis kinderen versus gezinskinderen, nieuwe gezinskinderen met Pasen, co-ouderschap vakantieouders.

4.1.3.3. Actiegebieden / medewerkers

In 2017 was er een aantal veranderingen in het medewerkersbestand van de afdeling Berlijn. Er zijn een paar mensen gestopt, maar er konden dit jaar ook acht nieuwe Berlijn-medewerkers ingeschreven worden. Van de afdeling waren maar liefst zes medewerkers 12½ jaar voor Pax Kinderhulp in touw: Roel Apperlo, Johan en Miny Besten, Wim Notenboom, Edith Smit en

Fons Pluijms. De laatste woont in België en kon niet op de AL-vergadering in november aanwezig zijn. Hij kreeg zijn lichtje tijdens een bijeenkomst van zijn actiegebied Brabant. De anderen werden tijdens de actieleidersvergadering in het zonnetje gezet. Bijzonder om te zien hoe zoveel mensen zich jarenlang met hart en ziel voor Pax Kinderhulp (blijven) inzetten.

Helaas moesten we afscheid nemen van

Willy Veltien, medewerker in Brabant en lieve en eigenlijk onmisbare steun en toeverlaat van actieleidster Leny. Willy overleed op 13 november ten gevolge van een verwoestende bacterie-infectie. We missen hem erg.

4.1.3.4. Interne relaties

Net als in voorgaande jaren was er ook dit jaar een levendig contact tussen werkcommissie en actiegebieden, uiteraard vooral via de actieleiders(vergaderingen) en via de werkcommissieleden voor kinderadministratie en sociale zorg. Bij de Pax Kinderhulp-brede activiteiten was de afdeling goed vertegenwoordigd.

Ook de contacten en afspraken met het Algemeen Bestuur, de Commissie PR & Communicatie en de Commissie Deskundigheidsbevordering, alsook met de overige afdelingen binnen Pax Kinderhulp werden goed onderhouden. Zo hebben medewerkers van de afdeling zich ook voor de Werkgroep Syrische/Iraakse Vluchtelingen en voor Het Nest in Bosnië ingezet.

4.1.3.5. Externe relaties

De contacten met de Berlijnse partnerorganisatie IBKJ e.V. zijn uitstekend. Zie ook hierboven onder punt 2.3.1.3.2. Die met mevrouw Kranzin, de vertegenwoordigster van de Berlijnse Senaat, verlopen vooral via de IBKJ. Zo komt zij soms in actie als er vanuit Nederland een verzoek komt om een voormalig gastkind op te sporen. Ook met de kindertehuizen in Berlijn en met busmaatschappij OAD in Nederland waren de relaties onverminderd goed.

De contacten met de tehuizen verlopen vooral via de actieleiders. Zij merken dat de communicatie binnen de tehuizen zelf niet altijd goed verloopt en dat er nogal eens personeelwisselingen zijn. Nieuwe mensen kennen onze organisatie niet en weten niet hoe de gang van zaken is. Soms probeert men kinderen die er niet aan toe zijn, toch alvast naar Nederland te sturen.

Om onze doelstelling en werkwijze beter bekend te maken bij de Berlijnse relaties hebben we in het najaar voor het eerst een Duitstalige elektronische nieuwsbrief uitgebracht.

4.2 De reizen

4.2.1. Paasreis 2017

Dit jaar zijn er **213** kinderen geweest, van wie 179 tehuiskinderen. Er waren twee overplaatsingen en een kind is voortijdig naar Berlijn teruggebracht. De reizen zijn goed verlopen, op veel gedoe op de terugreis met een erg lastig kind na.

4.2.2. Zomerreis 2017

In totaal zijn er **229** kinderen geweest, 169 tehuiskinderen en 60 gezinskinderen, van wie 11 voor het eerst. Er deden 29 nieuwe gezinnen mee. Via de WK/ bereikbaarheidsdienst zijn er vijf kinderen overgeplaatst, daarnaast zijn er twee kinderen voortijdig terug naar Berlijn gegaan. De voorbereidingen zijn voorspoedig verlopen. Zowel de heen- als de terugreis met de bus verliep voorspoedig en ontspannen.

Op de heenreis is er een motivatiebezoek gebracht aan het Kinderhaus Mark Brandenburg. De maatschappelijk werker vertelde enthousiast over zijn werkzaamheden en ook wat de reizen betekenen voor de kinderen. De medewerkers mochten bij diverse projecten in kleine groepjes een kijkje nemen en vragen stellen.

Op de terugreis is er een motivatiebezoek gebracht aan het *Jugendamt Hohenschönhausen-Lichtenberg*. Dit was samen met de IBKJ georganiseerd om samen te onderzoeken hoe er meer gezinskinderen geplaatst konden worden. Een gastkind, Emre, vertelde wat Pax Kinderhulp voor hem betekent en wat het *Gastelternprogramm* voor hem heeft betekend. Hij spreekt namens vele kinderen.

4.2.3. Kerstreis

2017-2018

Er zijn **145** kinderen geweest, 22 gezinskinderen, 11 nieuwe kinderen. Een kind is voortijdig teruggebracht.

De reizen met de kinderen heen- en terug zijn prima verlopen. Wel hadden bij de haalreis op weg naar Berlijn twee bussen veel vertraging gehad en vanwege de verplichte rusttijd van de chauffeurs konden ze pas laat vertrekken uit Berlijn en ze waren ook wat laat in Nederland dan gepland.

4.3. Toekomstige ontwikkelingen

Voor 2018 staan weer drie reizen op stapel: rond Pasen, in de zomer en met Kerst.

Het is de bedoeling dat er met Pasen ook nieuwe gezinskinderen komen. De aanmelding moet komen via de Bezirksämter en de IBKJ. Het hangt vooral van de inzet van de IBKJ af of deze mogelijkheid bij de Bezirksämter én de ouders voldoende bekendheid krijgt.

De financiële hulp vanuit de stad Berlijn en de tehuizen lijken voor de komende jaren gegarandeerd.

5 De Werkcommissie Syrische en Iraakse Vluchtelingen

5.1 Algemeen

De nood is hoog in de kampen voor mensen die het conflict in Syrië en Irak ontvlucht zijn. Zoals zo vaak bij een oorlog zijn het de kinderen die het hardst getroffen worden. Kinderen die naar school zouden moeten kunnen, met hun ouders in een normaal huis woonden en met leeftijdsgenoten op straat konden spelen, moeten nu met hun familie zien te overleven in een vreemd gebied, in een tent of container, weinig tot geen comfort en met een tekort aan alles, inclusief voedsel. Of ze zijn inmiddels wees en geheel afhankelijk van de hulp van derden.

In het noorden van het land, de Autonome Koerdische Regio, zijn op dit moment enkele tientallen vluchtelingenkampen opgezet. In deze kampen worden mensen opgevangen die de oorlog ontvlucht zijn. Er wonen Turkmene, Arabieren, Koerden, Assyriërs, Armenen, christenen, soennitische en sjiiitische moslims en jezidi's.

In heel Koerdistan leven nu bijna 2 miljoen vluchtelingen, afkomstig uit Syrië en Irak.

De Werkgroep Syrische en Iraakse Vluchtelingen biedt nu voor het derde jaar hulp, in de vorm van kinderkleding, speelgoed, schoeisel, speeltoestellen, knuffels, rolstoelen, sportartikelen, meubilair voor ziekenhuizen e.d. aan vele duizenden kinderen.

Kinderen in diverse vluchtelingenkampen maar ook in ziekenhuizen, jeugdgevangenissen, stichting YAO (Youth Activity Organisation) en stichting ROJ (Organisatie sporten met gehandicapten).

De werkgroep heeft veel hulp gehad van collega's van diverse werkcommissies binnen Pax Kinderhulp, vrijwilligers die zich kwamen aanmelden bij het sorteren, inpakken en verwerken van alle gedoneerde goederen. Dit vormt een groot deel van het geheel/succes en hier zijn wij ook zeer dankbaar voor. De actie was zonder de hulp van alle vrijwilligers niet gelukt. Daarnaast worden er door het hele land acties georganiseerd die zowel door kinderen als volwassenen op touw zijn gezet met de bedoeling geld in te zamelen voor het volgende transport. Waarvoor onze grote dank.

5.1.1 De werkgroep bestond in 2017 uit:

In de vergadering van 2 mei 2017 werd afscheid genomen van voorzitter Willy ten Dolle. Hassan Ibrahim heeft zich bereid gevonden het voorzitterschap over te nemen aangezien Willy ook reeds de functie van voorzitter bekleedt van de afdeling Berlijn binnen Pax Kinderhulp.

In de vergadering van 30 augustus kon Hassan Ibrahim zich echter niet vinden in een besluit en besloot te stoppen als voorzitter. Willy ten Dolle werd weer bereid gevonden het voorzitterschap over te nemen.

Voorzitter:	Willy ten Dolle
Secretaris:	Marianne Kuipers
Penningmeester:	Johan Besten
Reis & Logistiek:	Tini Taapken en Khalil Ridha
Fondsenwerving:	Jeroen Ligtenberg
Media / PR:	Martijn Schimmel
Lid:	Miny Besten en Margret Ridha

5.2 Doel en nut van de actie

In de nabije toekomst wil Pax Kinderhulp ook één of twee kindertehuizen gaan ondersteunen en, als de situatie enigszins gestabiliseerd is, vakanties gaan organiseren, zodat de kinderen in eigen land kunnen bijkomen van alle spanningen.

Hiervoor zijn al enkele contacten gelegd met het ministerie van sociale zaken om erkenning van Pax kinderhulp te verkrijgen in Irak en met lokale NGO's (non-gouvernementele organisatie, maar maatschappelijk belang). Samenwerking is er ook met verscheidene lokale hulporganisaties als Save the Children, UNHCR, Jeugdbescherming, AYO en Centrum voor alleenstaande vrouwen/weduwen.

Deze contacten zullen in de toekomst zeker uitgebreid worden.

Bij elk transport zorgt de Werkcommissie ervoor dat de ondersteuning door Pax Kinderhulp-medewerkers op een zo veilig mogelijke wijze zal plaatsvinden. Om dit te realiseren ontvangt een begeleider voorafgaand aan een reis de nodige instructies. Daarnaast worden de juiste verzekeringen afgesloten en worden de vrijwilligers voor iedere reis gemeld bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De kosten voor het transport en de bijkomende kosten - denk aan verblijfskosten, vervoer, verzekeringen, reiskosten in Nederland en Noord-Irak - bedragen rond de € 10.000. De kosten proberen wij jaarlijks naar beneden bij te stellen.

Jaarlijks worden de inkomsten en uitgaven opgenomen in het totaal van Pax Kinderhulp en op volledigheid en juistheid beoordeeld door een externe accountant. Daarna worden de financiële gegevens gepubliceerd op de website van Pax Kinderhulp.

5.3 Tot slot

De actie van 2017 was een groot succes; er zijn duizenden kinderen geholpen met speelgoed, kleding, schoeisel, toiletartikelen, knuffels, rolstoelen, rollators etc. De goederen blijven binnenstromen en ook voor de financiën zullen wij weer proberen te zorgen. Mogelijk gaan we in 2018 twee transporten verzorgen.

6 Commissie PR & Communicatie

6.1 Beschouwing

Presentatie en communicatie: basisvoorwaarden voor een organisatie als Pax Kinderhulp.

De Commissie PR en Communicatie heeft tot taak zowel de interne als de externe communicatie van Pax Kinderhulp te bevorderen. Dit betekent in de praktijk dat de commissie zich met alle mogelijke aspecten van het werk van de stichting bezig moet

houden. Als er één commissie is, die Pax Kinderhulp-breed actief is en dient te zijn, dan is het deze wel. Omdat sommige taken toch wel een bijzondere expertise vereisen, is de commissie steeds op zoek naar nieuwe leden met een beroepsachtergrond op het gebied van public relations en/of communicatie.

Zeker het juiste en effectieve gebruik van de nieuwe sociale media vraagt veel aandacht van de commissie, denk bijvoorbeeld aan de uniformering van de websites van de werkgroepen binnen een vernieuwde algemene site en het effectief en veilig gebruiken van Facebook, LinkedIn, Twitter en andere vormen die zich steeds weer aandienen.

6.2 Personele bezetting

De commissie bestond tot eind 2017 uit zes leden:

- Lieke Jansen is in december toetreden. Ze is consumentenwetenschapper en bedrijfskundige (marketeer). Ze neemt o.a. samen met Marlies van de Pas de Facebookredactie op zich.
- Marlies van de Pas, professioneel communicatiedeskundige; houdt zich o.a. bezig met Twitter en Facebook.
- Gert Schimmel vertegenwoordiger van en naar de afdeling ABPR.
- Clementine Steenbeek, voorzitter, vertegenwoordiger van en naar het AB en met verder als hoofdaandachtspunt PR-contacten en sociale media, o.a. website en de digitale nieuwsbrief.
- Esther Talboom, journalist en communicatiedeskundige, sinds januari 2016 bij Pax Kinderhulp actief. Hoofdaandachtspunt: schrijven en redigeren van teksten voor de nieuwsbrief, website, persberichten, infokaarten enz.
- Sjoukje van Zuylen, secretaris, hoofdaandachtspunt Paxhuis en van daaruit o.a. KindPlus GezinPlus en foldermateriaal, vertegenwoordiger van en naar de afdeling Berlijn.

Gert Schimmel heeft op 10 oktober afscheid genomen, maar blijft beschikbaar voor hand- en spandiensten, bijvoorbeeld voor contacten met reclamedrukkerij Van Helden.

6.3 Terugblik op 2017

PR&Communicatie heeft in 2017 vijf keer vergaderd; een keer in Hoevelaken, drie keer in Oosterbeek en een keer via Skype.

Gerealiseerd zijn in dit jaar o.a. de volgende doelen:

- Informatiekaarten: de kaart over de actie Roemeense kinderen op vakantie in Nederland is vernieuwd, evenals de algemene informatiekaart.
- Als zoekwoorden voor internet en in persberichten zijn de termen : “vakantiegezin” en “vakantiekind” geïntroduceerd. Dit stuit hier en daar op weerstand, o.a. omdat men niet te veel de nadruk wil leggen op het vakantieaspect en ook omdat het woord “vakantie” dan te vaak in teksten voorkomt. Bovendien googelen mensen ook nog op “gastgezin” en “gastkind”. Daarom worden de nieuwe termen afwisselend met de oude, vertrouwde gebruikt.
- De elektronische nieuwsbrief – de benaming “KindPlus” is losgelaten omdat hij verwarrend bleek te zijn - is in 2017 vier keer verschenen en digitaal verspreid.
- Tien scholieren kregen materiaal via de mail en per post toegestuurd voor een spreekbeurt of een werkstuk. Ook een aantal scholen en een inmiddels volwassen voormalig gastkind dat in Nederland woont kregen materiaal toegestuurd.
- Om de samenwerking te intensiveren heeft een commissielid een vergadering van de Commissie Deskundigheidsbevordering bijgewoond.
- Op 7 november was er in Hoevelaken een eerste bijeenkomst van PR & Communicatie met de contactpersonen van de verschillende werkgroepen. Aan de orde kwamen de thema’s “PR en gastouders”, “Sponsoring & fondsenwerving”, “Gebruik sociale media”, “Middelen voor PR & communicatie” en “Waar ‘moet’ men aan denken bij Pax Kinderhulp?”
- Als online platform voor de medewerkers is “Slack” geïntroduceerd.

Als continue aandacht- en actiepunten zijn te noemen:

- Inachtneming van de privacywetgeving in alle uitingen.
- Het up-to-date houden van de website en het langzaam aanpassen van de sites van de werkgroepen aan de algemene huisstijl.
- Zorg voor juiste en prominente presentatie van Pax Kinderhulp in de sociale media; met name op FaceBook en Twitter.
- Zorg voor persartikelen en publicatie in de juiste media;
- Verzorgen van materiaal voor schoolpresentaties en werkstukken;
- Zorg voor de elektronische nieuwsbrief;
- Leveren van input voor GezinPlus en overleg met de redactie.
- Verzorgen van het foldermateriaal;
- Overleg met Cie. Fondswerving, o.a. ondersteuning bij een donateurscampagne;
- Maken van een promofilmpje en een radiospotje die in de regionale media uitgezonden kunnen worden.
- Sufferdjes en regionale kranten blijven bestoken, maar ook bij evenementen e.d. aanwezig zijn.
- Blijven zoeken naar aansprekende leden van het Comité van aanbeveling . Dit kunnen ook gastouders zijn.

7.1 Inleiding

De activiteiten van de Commissie Deskundigheidsbevordering vonden plaats aan het begin van het jaar. De omvang van de commissie belette ook in 2017 de commissieleden om de medewerkers vaker van dienst te zijn.

7.2 De commissie

De Commissie Deskundigheidsbevordering bestond in 2017 uit dezelfde leden als in 2016. In het voorjaar van 2016 heeft het DB het initiatief genomen om tot vertegenwoordiging van de commissie in het AB te komen. Hieraan is uiteindelijk in 2017 gevolg gegeven, waardoor één van de commissieleden in 2017 de commissie vertegenwoordigde in het AB.

7.3 Scholingsactiviteiten

Twee scholingsbijeenkomsten zijn in 2017 door de commissie georganiseerd. De eerste vond plaats in februari en betrof een workshop over het schrijven van een persbericht. Bij de organisatie van deze workshop is samengewerkt met de Commissie Communicatie. Deelnemers waren grotendeels medewerkers van actieplaatsen die met pr-werkzaamheden belast waren. Opmerkingen die door de deelnemers op het evaluatieformulier werden gemaakt:

- Erg leerzame en leuke ervaring.
- Het was een fijne ochtend en vooral ook leerzaam.
- Graag ontvang ik nog wat extra tips.

De Commissie Deskundigheidsbevordering heeft ook een scholingsbijeenkomst voor nieuwe medewerkers georganiseerd. Deze scholingsdag komt bijna jaarlijks terug. Voor het eerst waren de reacties op deze dag niet onverdeeld positief. De commissie heeft ervoor gekozen om de tweede helft van 2017 en de eerste helft van 2018 te gebruiken om de opzet van de scholingsdag voor nieuwe medewerkers te herzien. Daarbij is de samenwerking met de Commissie Communicatie gezocht. In november was de Commissie Deskundigheidsbevordering vertegenwoordigd op een bijeenkomst van de Commissie Communicatie over 'communicatie' binnen en voor de stichting.

8 Commissie Sociale Zorg

Commissie Sociale Zorg

Het jaar 2017

Het 'bij de tijd brengen' van een organisatie als Pax Kinderhulp vraagt veel tijd en kost veel energie. Ontwikkelingen en bewegingen gaan vaak voor de een te snel, voor de ander te langzaam. Onduidelijkheden en ook onzekerheden bij medewerkers deden zich ook in het jaar 2017 gelden, wat voor de mensen van Sociale Zorg extra werk met zich bracht vanwege meer intensieve contacten met een aantal medewerkers.

Van kracht blijft wat we ook vorige jaar al schreven: 'De implementatie ... in de organisatie zal een zaak van 'lange adem' zijn'.

Ook onze 'zusterorganisatie' Europa Kinderhulp (EKH) is in ontwikkeling en druk doende met bestuurlijke vernieuwing. Wanneer ook zij als organisatie in wat rustiger vaarwater zullen zijn gekomen gaan we opnieuw bezien waar samenwerking mogelijk is.

De zoektocht naar 'eigen' vertrouwenspersonen is niet zonder resultaat gebleven; een tweetal personen heeft zich bereid verklaard deze rol op zich te nemen. Vooralsnog is besloten dat zij aanhaken bij de andere samenkomsten van de medewerkers Sociale Zorg; zo kunnen beide wat ingroeien in de organisatie Pax Kinderhulp en houden we in voorkomende situaties de lijnen kort.

Ook in 2017 hebben de verantwoordelijken voor Sociale Zorg enkele gezamenlijke overlegmomenten georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn deels benut om met elkaar ervaringen uit te wisselen en concrete casuïstiek te bespreken, deels om te werken aan verdere profilering van Sociale Zorg binnen de organisatie.

Het 'dagelijkse werk' gaat, gaandeweg alle ontwikkelingen, voor Sociale Zorg gewoon door.

Vertaald in concrete actiepunten voor 2018 betekent dit:

1. We zullen de ontwikkelingen binnen onze eigen organisatie op de voet blijven volgen en vanzelfsprekend daar, waar mogelijk en/of gewenst, actief aan bijdragen. Tevens zullen we ons bezinnen op mogelijke consequenties voor het functioneren van Sociale Zorg in een zich vernieuwende organisatie.
2. We gaan door met de nadere profilering van Sociale Zorg 'in het veld'. Dit zullen we blijven doen door deelname aan alle daartoe relevante bijeenkomsten, van welke aard dan ook.
We zien dit als een permanent actiepunt.

3. Door de mensen van Sociale Zorg zal hulp, ondersteuning en begeleiding van kleine en grotere vragen en problemen, Sociale Zorg betreffende, vanzelfsprekend in het werkjaar 2018 worden voortgezet.
Ook dit zien we als een permanent actiepunt.